

K N E P *diabetes*

Kunskapscenter för neuropsykiatriska svårigheter vid diabetes

Agenda 2 december 2019

13.00 -14.30

Inledning

Betydelsen av barnets/ungdomens styrkor och svårigheter vid diabetes. *Psykolog Elsa Håkansson*

Kognitivt stöd vid egenvård. *Arbetsterapeut Linda Ek*

14.30 -15.00

Kaffe

15.00 -16.30

Screening och upptäckt. Remitteringsmöjligheter. *Läkare Torun Torbjörnsdotter*

Positiv förstärkning vid egenvård. *Psykolog Therese Anderbro*

Avslutning och diskussion

Betydelsen av barnets/ungdomens styrkor och svårigheter vid diabetes

Elsa Håkansson
Leg. Psykolog

NPF
DIABETES
FÖRÄLDRASKAP

NPF
DIABETES
TONÅR

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar NPF

Socialt samspel

Använda kroppsspråk, turtagning med andra, samspela med jämnåriga

Beteenden & intressen

Vad man gör, intresserar sig för, flexibilitet, reaktion på sinnesintryck

Grovmotorik

Hur man rör sig och hanterar sin kropp

Finmotorik

Att använda sina händer i aktivitet

Intellektuell funktion

Förmågor viktiga för inlärning, förståelse och problemlösning

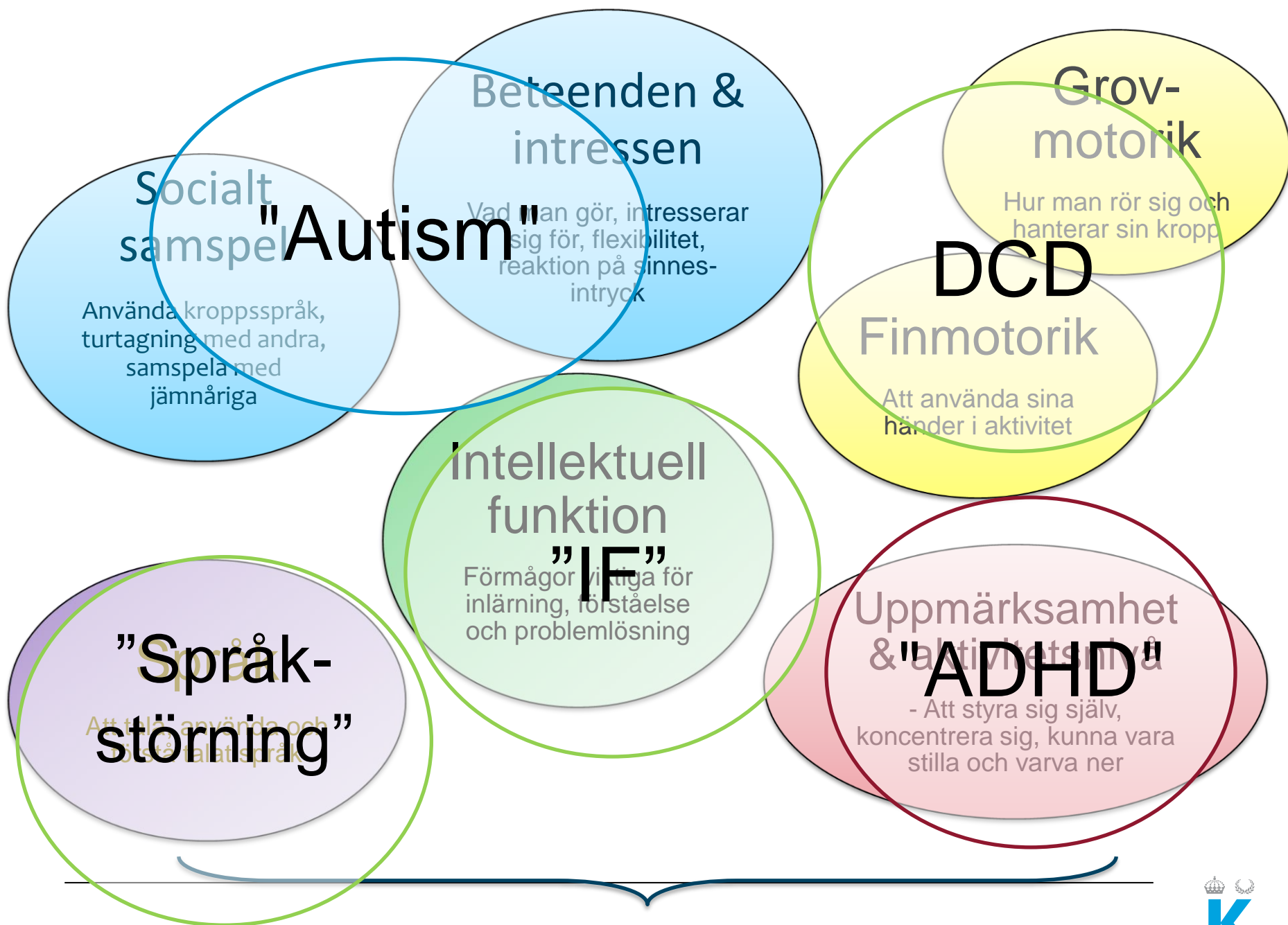
Språk

Att tala, använda och förstå talat språk

Uppmärksamhet & aktivitetsnivå

Att styra sig själv, koncentrera sig, kunna vara stilla och varva ner

Fungerande i vardagen

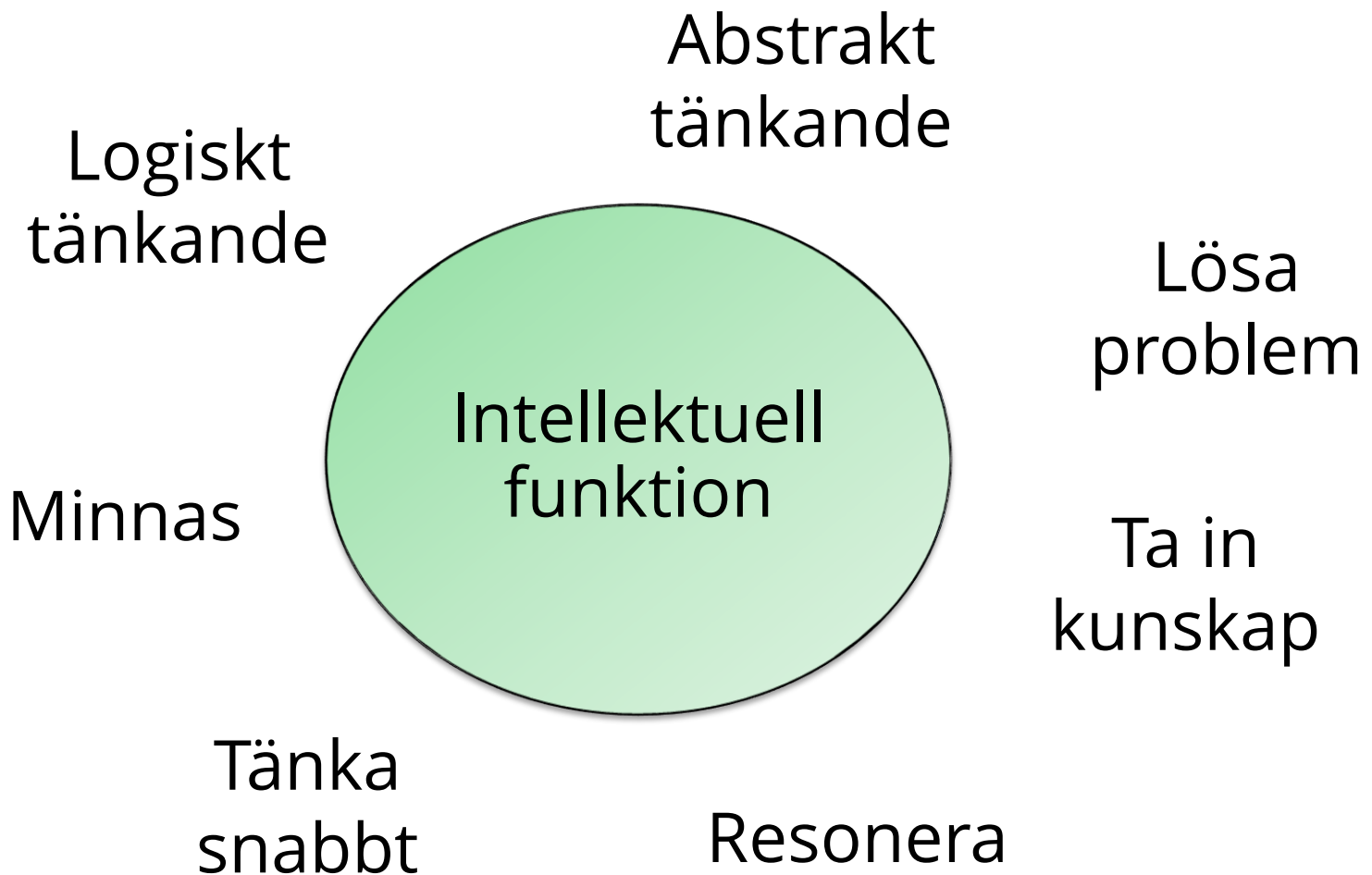

Fungerande i vardagen

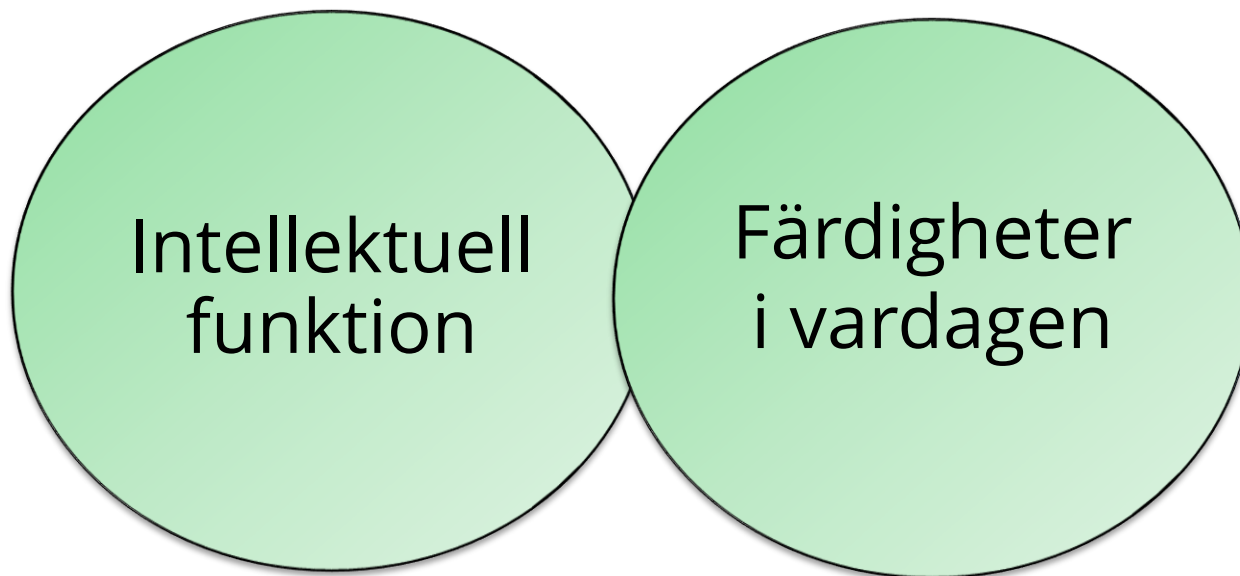
"Autism"

"ADHD"

"IF"

Intellektuell funktionsnedsättning (IF)

Socialt
samspel

AUTISM

Beteenden
& intressen

Ömsesidighet

Kroppsspråk

Socialt
samspel

Beteende
-mönster

AUTISM

Relationer

Beteenden
& intressen

Intressen

Perception

Hantera
förändring

"...pump och CGM känns lätt obehagliga, kliar, gör ont och då får sonen svårt att fokusera på något annat än just det obehagliga."

"... [Förberedelser] gäller egentligen allt. Hur ofta ska man träffa läkare, sköterska osv. Hur lång tid tar besöken och vad gör man på de olika besöken. Sen är det av väldigt stor vikt att besöken blir just så som man har sagt och att det inte blir överraskningar."

ADHD

Attention Deficit

Hyperactivity Disorder

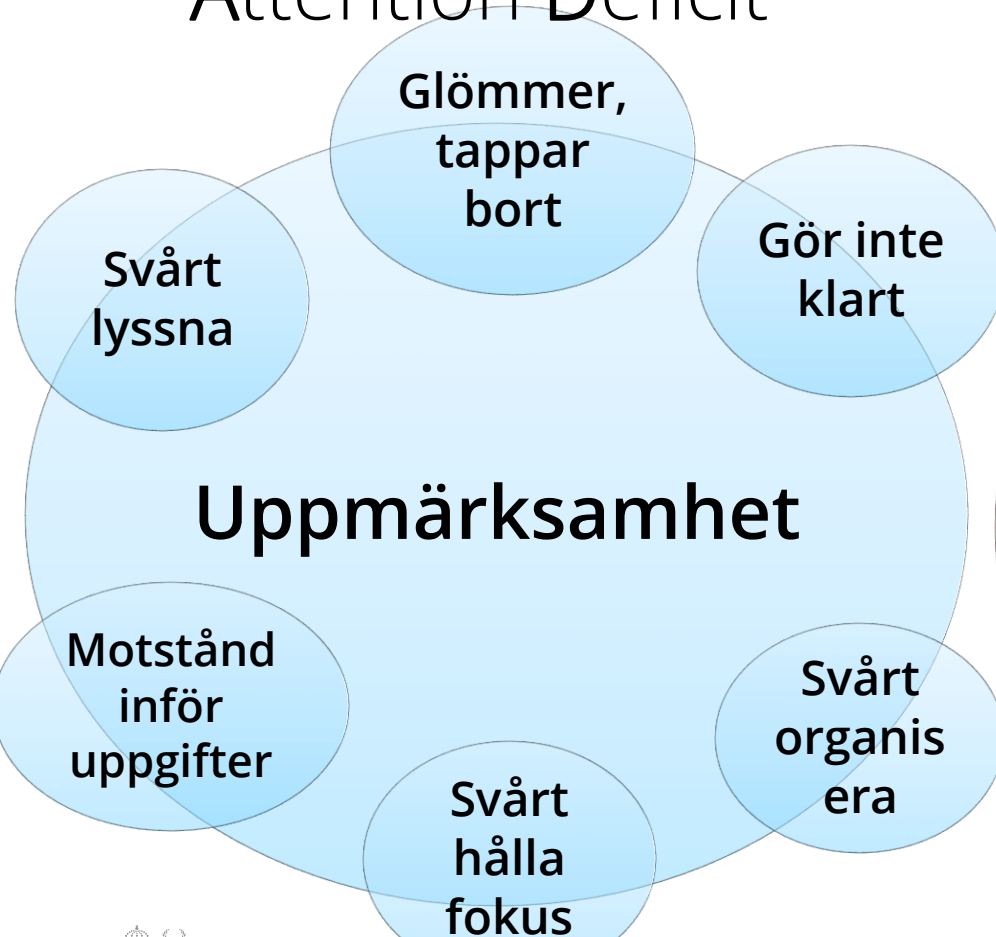
Uppmärksamhet

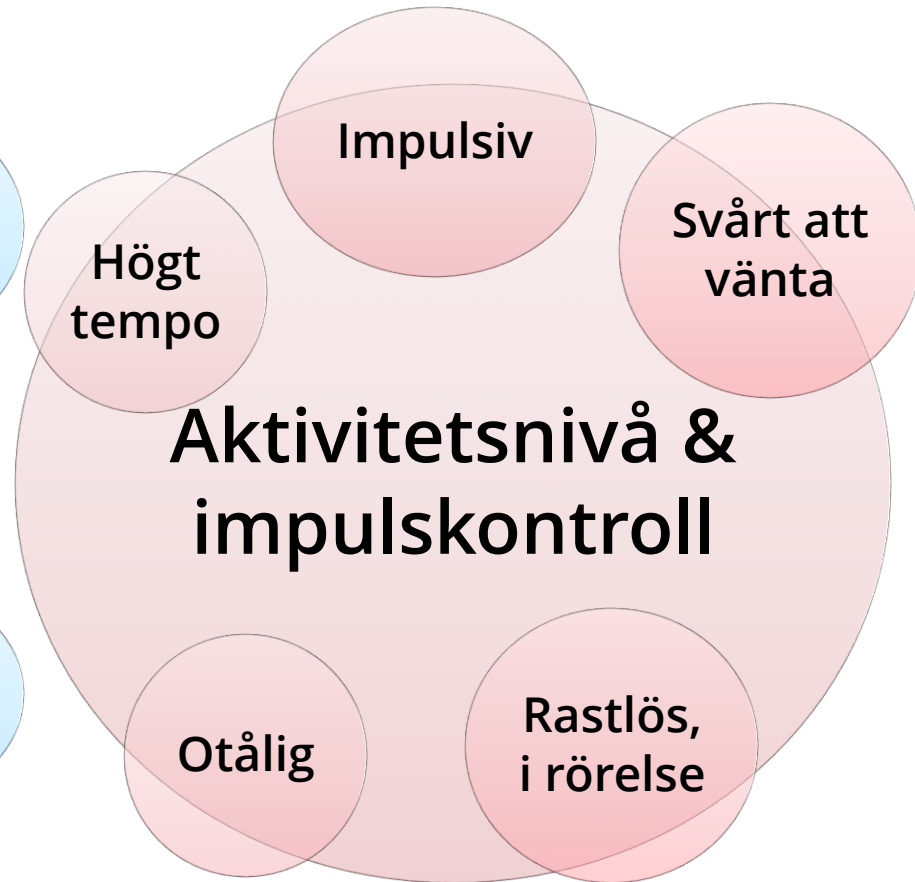
Aktivitetsnivå &
impulskontroll

ADHD

Attention Deficit

Hyperactivity Disorder

Exekutiva funktioner

De mentala funktioner
som används för att
planera och genomföra
målstyrda och medvetna
handlingar.

Exekutiva funktioner

Arbets-
minne

Impuls-
kontroll

Monitorering

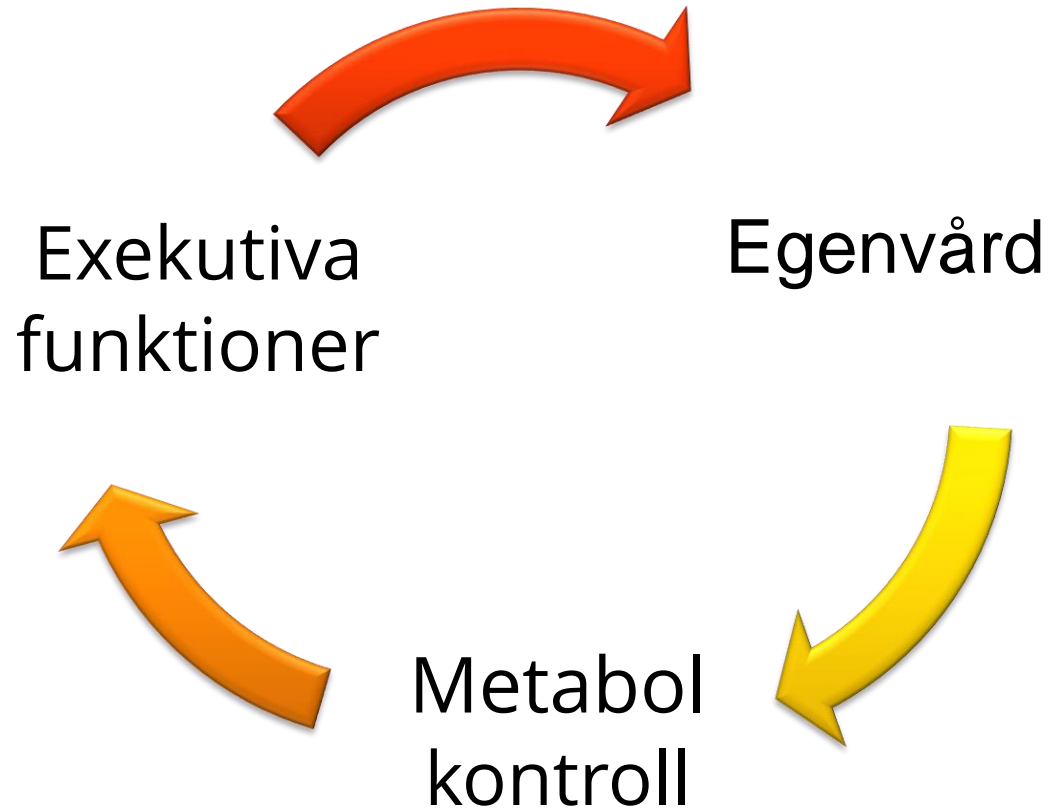
Igång-
sättning

Flexibilitet

Planering

Emotions-
reglering

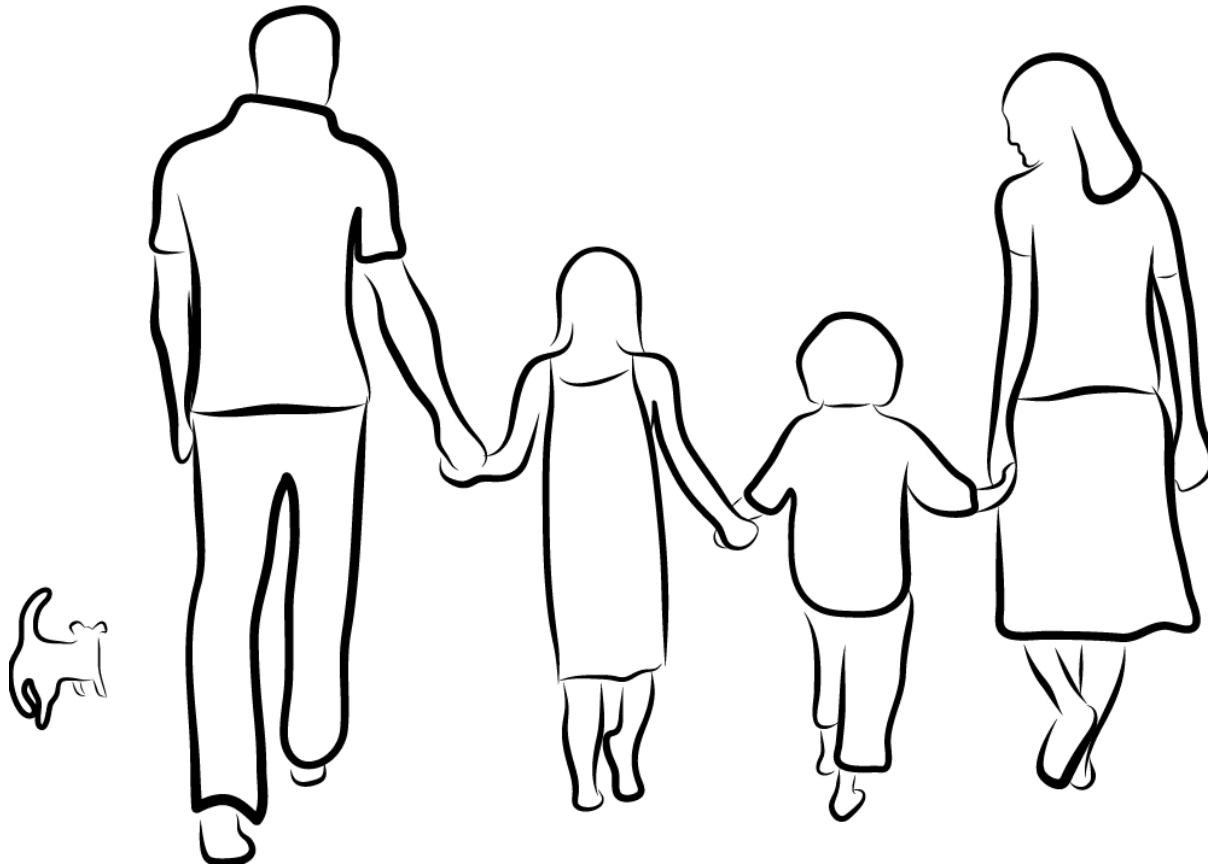

ADHD och diabetes:

- Högre HbA1c
- Ökad risk för ketoacidosis
- Ökad risk för hypoglykemi
- Fler mottagningsbesök
- Fler akuta inläggningar

1) Nylander et al. (2017); 2) Nylander et al. (2018); 3) Berg et al. (2014); 4) Hilgard et al. (2017); 5) Turner et al. (2018); 6) Yasar et al. (2019); 7) Vinker-Shuster (2019), 8) Miller (2015).

Betydelsen av familjens fungerande

”Som förälder är den största utmaningen att orka. Att ta stökiga nätter, konflikter och att hela tiden coacha och vara motor.”

”Tänker på henne varje vaken stund. Anpassar hela livet samt semestrar efter henne. Dålig sömn. Ständig oro för situationen idag samt framtiden.”

”TRÖTT!!!”

Viktiga verktyg vid NPF

Ökad kunskap och förståelse, anpassade krav

Föräldrastrategier (t.ex. positiv förstärkning)

Kognitivt och visuellt stöd i vardagen

TACK!